

13. Gesneuveld in Korea

Martinus (Martien) Zijp

*25 december 1927, Noord-Scharwoude
† 1 juni 1951, Inje (Korea)*

Koude Oorlog

De Tweede Wereldoorlog loopt af in 1945 en het militaire avontuur in Nederlands-Indië eindigt in 1949. Breekt dan eindelijk de vrede aan? Kan nu een punt gezet worden achter een lange oorlogsperiode? Dat geldt mogelijk voor Nederland, maar de toestand in de wereld is erg gespannen door de wapenwedloop tussen de Verenigde Staten (VS) en de Sovjet-Unie (USSR). Ze beschikken allebei over atoomwapens en ze hebben in zekere zin de wereld verdeeld in West en Oost. Ook Europa is verdeeld in West en Oost, gescheiden door een zo door Churchill genoemd “IJzeren Gordijn”. Die ijzerharde grens loopt dwars door Duitsland. Dwars door Berlijn zal pas in 1961 de Muur gebouwd worden. De twee nieuwe machtsblokken voeren een Koude Oorlog, die het risico biedt te kunnen uitmonden in een echte “hete” oorlog. Nederland sluit zich bij het Westen aan door in 1949 lid te worden van de NAVO, een militaire alliantie. Een veilig gevoel, de lidstaten zullen elkaar helpen als één van hen wordt aangevallen.

Korea

Op 25 juni 1950 breekt in Korea, aan de andere kant van de wereld, een nieuwe oorlog uit. Het communistische Noord-Korea valt het kapitalistische Zuid-Korea aan en weet zich gesteund door zijn bondgenoten China en de Sovjet-Unie. Aan de andere kant staan de VS als vriend van Zuid-Korea. Is dit nu de Derde Wereldoorlog waar zo veel mensen bang voor zijn? De VS roepen de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) bijeen en Noord-Korea wordt als agressor aangeduid. Een resolutie van die strekking wordt aangenomen en de VN roepen lidstaten op om te helpen bij het herstellen van orde en veiligheid. Met name de VS zijn er niet gerust op dat na Zuid-Korea niet ook andere landen aan de beurt zijn om communistisch te worden. Formosa (het huidige Taiwan), de Filipijnen, Indonesië, Japan? Zullen die landen dan niet één voor één zwichten als men nu toegeeft aan de communisten? Steun wordt gevraagd aan bevriende landen en men klopt ook aan bij Nederland. Het kabinet- Drees-Van Schaik voelt daar weinig voor, omdat alle aandacht naar de opbouw van het eigen land gaat. De VS hebben Nederland bovendien niet gesteund in de kwestie Nederlands-Indië en dat is de Nederlandse regering nog niet vergeten. Aan de andere kant hebben de VS ons land wel helpen bevrijden in de Tweede Wereldoorlog en bovendien geven ze veel economische hulp via het Marshall Plan. Na aandringen gaat Nederland in augustus 1950 toch overstag. Men zal vrijwilligers sturen en men zal deelnemen aan een “politie actie” van de VN, dus is er officieel geen sprake van oorlog. De regering roept mensen op zich als vrijwilliger aan te melden en aan die oproep geven bijna 1700 mannen gehoor, onder wie Martien Zijp uit Langedijk.

Eerst naar Nederlands-Indië

Martien Zijp is nog maar negentien jaar als hij voor zijn dienstplicht wordt opgeroepen. Na een opleiding wordt hij in november 1947 naar Nederlands-Indië gestuurd. Hij zal er ruim twee jaar blijven. Hij komt bij het Regiment Stoottroepen, een echte gevechtseenheid. Hij volgt de opleiding tot commando (groene baret), doet de parachutistenopleiding (rode baret) en komt bij het Korps Speciale Troepen. Hij heeft nog onder kapitein Westerling gediend die bekend stond om zijn keiharde aanpak van opstandelingen. Martien weet alle gevaren te overleven tot en met de soevereiniteitsoverdracht aan de nieuwe Indonesische regering in december 1949. In maart 1950 komt hij per schip terug naar Nederland, maar hij zwaait niet af.

Als vrijwilliger naar Korea

Kennelijk is het hem goed bevallen in het leger, want hij tekent bij in mei 1950. De vraag naar vrijwilligers voor Korea betekent voor hem opnieuw actie, zoals hij die gewend was bij de Stoottroepen in Nederlands-Indië. Hij tekent voor Korea en op 26 oktober vertrekt hij met het ms Zuiderkruis. Ingedeelde bij het Amerikaanse leger vecht hij vanaf december 1950 mee tegen de communistische vijand. Hij functioneert blijkbaar goed, want hij klimt op tot korporaal 1^e klasse.

Een half jaar later komt hij bij Inje in een zwaar gevecht terecht tegen een grote troepenmacht. De vijand probeert stormenderhand door te breken en Martien ligt in het voorpostenterrein in een schuttersputje. Hij is daar, om via telefoonlijnen door te geven waar er gevuurd moet worden door de eenheid die mortieren afschiet. Nauwkeurig

inschatten van afstand en richting is letterlijk van levensbelang. De mortieren worden ongeveer een kilometer achter de voorste linie afgeschoten en belanden met een boog op de plaats waar de vijand ligt. Daarom moet de vuuraanvraag nauwkeurig gebeuren, ondanks de grote druk van een massaal aanstormende vijand. Het is heel verleidelijk in een dergelijke situatie zoveel mogelijk mortieren af te schieten zonder al te zeer op de precisie te letten.

Een fatale granaatscherf

Een granaat landt in het voorpostenterrein en deze vernielt een telefoonlijn van Martien. Hij klimt zijn schuttersput uit om een andere lijn te zoeken die het nog wel doet. Om zo zijn informatie door te kunnen blijven geven. Een volgende granaat slaat in en Martien wordt door een granaatscherf getroffen. Zijn commandant, die de voorposten aanstuurt, snelt naar hem toe en in zijn armen overlijdt hij vrijwel meteen. Met de woorden “*met mij is het gebeurd*” sneuvelt deze Langedijker op 1 juni 1951. Mede dankzij zijn standvastigheid helpt hij de vuursteun goed te leiden en is de vijand niet door de linies heen gebroken. Postuum krijgt hij eind januari 1952 daarvoor een hoge Amerikaanse onderscheiding. Zijn vader neemt die in ontvangst op de Amerikaanse ambassade in Den Haag.

Bij de commando-opleiding worden gevallen kameraden altijd in ere gehouden, deze plaquette is in Roosendaal

Lang is gezegd dat het een vijandelijke granaat was. Later is bekend geworden dat het eigen vuur is geweest. Hiermee is Martien het zesde slachtoffer, van de 32 die in dit boek genoemd worden, dat sneuvelt door “vriendschappelijk vuur”.

Hier krijgt de vijand nog de schuld, later blijkt dat het eigen vuur is geweest

